

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА В ЛІПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ ЩОСУБОТИ

№ 33 (929) | Субота, 24 серпня 1985 року | Ціна 2 коп.

XXVII З'їзду КПРС — ГІДНУ ЗУСТРІЧ!

Змагаючись за гідну зустріч XXVII з'їзду КПРС, трудові колективи Єнакіївського, Житомирського та Полтавського УВП-2 достро-

ково завершили виконання виробничих завдань одинадцятій п'ятирічці.

Сьогодні вони працюють у рахунок 1986 року.

У РАХУНОК 1987 РОКУ

Почуття відповідальності

Майже чверть віку минуло, як почала писати свою трудову біографію на Донецькому виробничому трикожному об'єднанні Валентина Григорівна Бакурова. З часом, коли вже прийшли і досвід, і майстерність, зрозуміла, що може працювати результативніше і краще. Нечуюча в'язальниця відповідала ділом на почні багатогранних передових підприємств і зуміла переї-

ти на обслуговування чотирьох плосков'язальних машин замість трьох, що на чверть збільшило кількісні показники при високій якості виготовленої продукції.

Нині ударниця комуністичної праці, голова первинної організації УТОГ трудівнички в рахунок 1987 року, показуючи зразки натхненної, самовідданої праці.

Високих показників домоглися і подруги В. Г. Ба-

курової по роботі — в'язальниця Галина Трехмилова Лазаренко і швачка-мотористка Надія Василівна Гридіна. Вони теж достроково виконали завдання одинадцятій п'ятирічці і в ці дні успішно трудяться в рахунок дванадцятій п'ятирічці, готуючи тим самим гідну зустріч XXVII з'їзду КПРС.

С. ЗАХАРОВ.

м. Донецьк.

ПОКЛИКАННЯ — ХЛІБОРОБ

Перші побіжні зустрічі з Пилипом Михайловичем Андрусевичем з села Грішки Деражнянського району, що на Хмельниччині, не справляють особливого враження. Середнього зросту, атлетичної будови, з відкритим обличчям. Але скільки доброзичливості знаходив в його добрих очах! Яким спокоем та впевненістю світитися погляд трудівнички-механізатора!

У таких людей віриш. Бо завжди вони, працюючи на передньому краї, серед кращих.

...Жнина 1985 року в розпалі. Вітерець пахне свіжо-кошеними хлібами. Кожен погожий день зустрічаєш з полєккістю в серці — є можливість працювати тех-

ніші у полі. То й прагнуть трудівники кожен годину використати якнайпродуктивніше, сповна.

Понад 30 років трудиться механізатором Пилип Михайлович у колгоспі «Жовтень». Він досконало оволодів технікою, віддається справі, як кажуть, усім серцем.

Життя в нього ніколи не було легким. Завжди всього достягає завдяки копїткій, напруженій праці. Не пам'ятає він материнської ласки. Його руки рано звикли до плуга і серпа. Був і пастухом. Ще тоді добре відчув смак і зернини, і цілющого ковтка води в лєкує жниварське літо. Отоді й зрозумів, що професія хлібороба — його покликання.

Великі зміни сталася в селі. Воно оновилося, розрослося. Разом з ним зростає і Пилип Михайлович. Працював на всіх ділянках сільськогосподарського виробництва, які були в господарстві. Але найбільше вабить його техніка.

Особливо піднесено працює він в одинадцятій п'ятирічці. Зобов'язався виконати її за чотири роки. І слова свого трудівнички додержав. При завданні 8500 обробив своїм Т-74 9240 гектарів землі. Нині працює в рахунок дванадцятій п'ятирічці.

Що ж сприяло успіхові механізатора? Передусім те, що Пилип Михайлович досконало знає машину. Своєчасно ставить на технічний

По-ударному працює Михайло Іванович Плотниченко — робітник Велико-Новоселівського консервного заводу, що на Донеччині. Він — передовик виробництва, завжди в авангарді соціалістичного змагання.

На запитання, що є головним у його роботі, трудівник не задумується, відповів:

— Слово, яке не повинне розходитися з ділом. Сучасний робітник бере активну участь у реалізації тих завдань, котрі поставлені партією на даному етапі комуністичного будівництва. Тому від нас, робітників, залежить якість продукції, яку ми виробляємо, строки її переробки. Ми повинні віддаватися своїй роботі сповна, не допускаючи браку, адже це веде до великих втрат сільськогосподарської продукції.

Взявши підвищені соціалістичні зобов'язання на честь XXVII з'їзду КПРС, трудівник щоденно виконує норми виробітку на 115-120 процентів. Девіз — завжди бути серед перших, вєсти за собою, показуючи особливі приклад, — став його життєвою нормою, потребою.

В. КРУГЛЯК.

Завтра — день шахтаря

Донецька область. Оголошення про закриття двох шахт «Фомінської» і «Київської» в місті Шахтарську не викликало в сім'ях гірників занепокоєння. Адміністрація виробничого об'єднання «Шахтарськантрацит» завчасно запропонувала всім без винятку роботу по суцїдству, і всі 1800 чоловік дали згоду на переведення. Таке сталося рік тому в тому ж районі на шахті «Стожківська»: весь її штат було запрошено на збудовану на той час шахту «Комсомолець Донбасу». До речі, їй незабаром знову знадобляться робочі руки: підприємство продовжує нарощувати потужність і стане одним з найбільших у Донбасі.

За даними Міністерства вугільної промисловості України в Донбасі, де зосереджена основна частина вуглевидобутку, до ладу діючих після 1970 року введено понад 20 нових і реконструйованих шахт на 50 тисяч робочих місць.

При переході на нову роботу гірникам здебільшого не доводилося залишати обжиті місця. Адміністрація відкрила спеціальні автобусні маршрути, взявши на себе витрати по перевезенню. Працювати на нових шахтах легше — умови праці сприятливіші. Тут діють механізовані вугледобувні комплекси, прохідницькі комбайни, підземні трамваї, які доставляють гірників до робочих місць, системи кондиціонування рудникового повітря.

Сучасна техніка часом вимагає підвищення кваліфікації, деякі робітники виявляють бажання оволодіти новими спеціальностями, і держава допомагає їм у цьому. Створено широку мережу курсів, шкіл, навчальних комбінатів, де гірники під керівництвом досвідчених викладачів проходять короткострокове або тривале навчання. На весь період навчання за ними зберігається середній зарібок у межах 400 карбованців на місяць.

Донбас, за висновком спеціалістів, ще довгий час буде головним постачальником коксівного і енергетичного вугілля для європейської частини СРСР, де зосереджені найбільші міста і основний промисловий потенціал країни. Дедалі більшого значення набуває Західний Донбас, територія якого простягається у степи, що прилягають до Дніпра. Створюється новий промисловий район — Південний Донбас, безпосередньо поблизу головних споживачів коксівного вугілля — металургійних заводів Донецька, Жданова. Потужності нових регіонів і замінять шахти, які відслужили свій вік.

На знімку (зліва направо): начальник зміни шахти «Комсомолець Донбасу» Г. А. Іванов, гірничий майстер С. В. Іванов і електрослюсар С. Ф. Іванов.

ФОТО І. БРУЯ, Б. ДЕМБИЦЬКОГО.

(Фотохроніка РТАУ).

ЖИВІ „СЕЙСМОГРАФИ“

До стеження за передвісниками землетрусів учені вирішили підключити живі «сейсмографи». Неподалік від Алма-Ати створено перший у країні біосейсмологічний полігон. Місцем для нього обрано заповідні урочище, площею тридцять гектарів, де живе багато звірів, птахів, плазунів і комах.

Відомі сотні достовірних фактів передцуття тваринами землетрусів, — розповідає один з творців полігона доктор біологічних наук П. Мариковський. — Вони вловлюють мікросейсмічну активність ґрунту, змічу-

рівня ґрунтових вод, виділення газів з тріщина та інші аномалії, які передують сильним підземним поштовхам. Немовби передчуваючи наближення біди, тварини прагнуть залишити небезпечний район.

(ТАРС).

ВИНАЙДЕННЯ ПЛУГА

Не найде на камінь плуг, обладнаний спеціальним пристроєм, випуск якого освоїв Єлєцький завод тракторних гідроагрегатів. При зустрічі з перешкодою цей пристрій автоматично піднімає ґрунтообробний агрегат, зберігаючи його від пошкодження. Особливо ефективні такі конструкції в гірських районах країни.

До кінця року завод збільшить випуск оригіналь-

(ТАРС).

І. КЛЕЙМАН.

КУЛЬТЗАКЛАД — ЦЕНТР ІДЕОЛОГІЧНОЇ РОБОТИ КОМПЛЕКС ЗАХОДІВ

Як тільки-но сонце починає опускатися до обрії, приміщення Сузьського будинку культури УТОГ заповнюються відвідувачами. З різних куточків міста сюда йдуть члени Товариства, щоб провести своє дозвілля. А найбільше тут молоді. Їх обличчя сяють від радості при зустрічі з друзями. Є про що розповісти один одному після закінчення трудового дня, поділитися враженнями. Культзаклад став для неучащих школою політичного, морального і духовного зростання.

Наочна агітація Будинку культури широко знайомить трудівників з зовнішньою і внутрішньою політикою нашої країни, її економічним ростом. Велику увагу працівники культзакладу приділяють трудовому вихованню молоді та зміцненню трудової дисципліни. З цією метою тут проводяться зустрічі з передовиками виробництва, вечори трудової слави, лекції, бесіди. Цікаво і змістовно прощось вечір-портрет «Ними пишаємось ми». На ньому йшла розповідь про членів УТОГ — бригадира бригади комуністичної праці старіар модельного цеху Сузьського, механічного виробничого об'єднання імені Фрунзе — майстра «Золоті руки» Віктора Шамраєнка і його помічника Миколу Москаленка.

Про школу, що приносить простіт обліднання на виробництві, про раціональне використання робочого часу йшла відверта розмова між членами УТОГ на бесідах: «Економія робочого часу збагачує країну», «Алкоголь і праця — несумісні», «Трудовий колектив — дисципліна, виховання».

Патріотичне та інтернаціональне виховання членів Товариства займає одне з провідних місць в заходах

культзакладу. На високому ідейному і художньому рівні тут пройшли тематичні вечори «Це потрібно не мертвим — це потрібно живим», присвячені 40-річчю Великої Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні, «Тобі, російська жінко, славу співаємо», «Професію батьків — в спадщини сином», «Хліб — усьому голова» та інші.

Велику аудиторію слухачів збирають усні журнали: «Батьківщина в серці мого», вечори молоді «Оспівую, мою Вітчизну, республіку свою».

Агітаційно-пропагандистську і виховну роботу серед неучащих ми проводимо не тільки тут, в культзакладі, але й на підприємствах, де працюють члени УТОГ. Розповідає директор Будинку культури Катерина Андріївна Гнітій.

В цьому велику допомогу нам надають перекладачі компактних груп, адміністрація УВП. Так, добре поставлена ця робота в компактній групі заводу «Центроліт» Ігор Осаула, Михайло Красношук, Дмитро Андрюхов, слюсар Олександр Жариков, маляр Надія Мамот та багато інших членів УТОГ. Їх виступи проходять з великим успіхом. Самодіяльні артисти бувають частими гостями в будинку культури села і районних центрів області. Сьогодні вони працюють над новою концертною програмою.

Тісний зв'язок з трудівниками сільської місцевості Будинку культури проводить не тільки через художню самодіяльність. Культпрацівники, виїжджаючи на місяці, організують загальні збори, політінформації, бесіди, мімічні читання. Традиційним стало вшанування передовиків сільського господарства.

Уся ця робота, що проводить Будинку культури, надихає членів Товариства на виконання рішень партії, державних планів, гідну зустріч XXVII з'їзду КПРС.

О. КУДРЯВЦЕВ.
м. Суми.

ДИСЦИПЛІНОВАНА, ТОВАРИСЬКА

Саме в пору квітучої юності вона втратила слух. Що ж робити? Куди подітися? — в розпачі запитувала себе дівчина. Аж дає настас час обирати стежку в самотнє життя, а тут оше нещастя. Мати — сільська вчителька, бабуса та подружки заспокоювали її, мовляв, все владається, морально підтримували дівчину.

По оргнаборі Людмила поїхала на будівництво цукрового заводу. Працювала підсобною робітницею, шукателем. Та ось будівництво закінчилося і знову поставило питання — куди тепер?

Кіровоградський обласний відділ УТОГ направляє Людмилу навчатись на Симферопольське УВП. Тут дівчина поживалася, швидко подружилася і навчилася

спілкуватись з неучащими. Активно включилася в громадську роботу, відвідувала гуртки художньої самодіяльності.

Успішно закінчивши виробниче навчання, Людмила поїхала до Олександрії, щоб бути ближче до рідних.

Сьогодні Людмила Єгорівна Дмитрівна вже дев'ятнадцятий рік трудиться в колективі Олександрійської швейної фабрики швачкою-мотористкою. За сумлінну працю робітниця має багато подяк і нагород.

З Людмилою ми працюємо в одному цеху понад сімнадцять років, — розповідає змінний майстер В. С. Ветрова. — Вона — дисциплінована, сумлінна і завзята у роботі, чуйна і товариська. Завжди приходить на допомогу молодим робітницям, бо вболіває Людми за успіхи всієї бригади, з честь фабричної марки. А тивна в громадській роботі і є прикладом для молодого покоління.

Прагнучи гідно зустріти XXVII з'їзд КПРС, ударно виконати план комуністичної праці особливу увагу приділяє якості продукції і зростанню продуктивності праці. Взявшись за соціалістичне зобов'язання виконати річний план на 140 процентів. План цього кварталу вона виконала на 163 процентів.

Чим краще ми будемо працювати, — каже Людмила Єгорівна, — тим краще ми будемо жити. Тим краще буде наша держава.

О. МАРКОВА
Кіровоградська область.

Ці сумлінні трудівниці працюють у колективі галантерейної дільниці Львівського швейного підприємства «Силует» лакувальницями готової продукції.
На знімку: (зліва направо) Ольга Кудрявцева, Гуля та ветеран праці Майя Петрівна Українська.
Фото П. МІНДЕЛЯ.

ЯК СОВІСТЬ ПІДКАЗУЄ

В центрі мальовничого Олішні розташована несека взуттєва майстерня Закарпатського райпобуткомбуну. Тут трудяться робітниця шевці, серед яких виділяється високою майстерністю вмінням Іван Никифорович Михайлик.

Більш як двадцять років працює в майстерні шевчий трудівник, і завжди по робочому задоволенню мовники, бо до праці ставиться з душею і увагою до кожного замовлення на шевість і вчасно, і якісно надійно. Тому нерідко замовляючи модне взуття, прохают: «Обою ково віддайте шити Іван Михайлику».

Авторитет майстра шевчий і цілком заслужено. Його прізвище — серед шевчих трудівників райпобуткомбуну. Портрет першовника було поміщено в журналі Пошани. За успішну працю члена УТОГ нагородили цінними подарунками.

Як добру, скромну, ботачку людину Івана Никифоровича поважають колеги. Товариші по робітничому об'єднанню зліт передовиків виробничих об'єднань.

Нині І. Н. Михайлик не сумлінно працює завершенні одинадцять тирірки і зустріти XXVII з'їзд КПРС. Високо піднявши соціалістичне зобов'язання, він додержує норми виробітку до 130 процентів.

Н. АКСОМ
Полтавська область.

НЕ ОДИН рік мені доводиться редагувати нашу стінну газету «Корабель» — орган первинної організації УТОГ Чорноморського суднобудівного заводу. І завжди, коли бачу, що біля свіжого номера стоять люди і обмінюються враженнями про матеріали — відчуваю задоволення.

Дехто вважає, що стінна преса віджила. Ні. Я категорично проти. І тільки там, де газета народжується формально, вона не приносить ніякої користі. І в цьому винна не сама газета, а її редколегія. Навіщо, наприклад, передову статтю списувати з інших джерел, а колонку гумору готувати з вірсіку «Перця» чи «Крокотила». Ажже життя колективу таке різноманітне, що власних матеріалів цілком вистачить на підготовку номера і він буде цікавим, його читатимуть.

Мені не раз доводилося чути, та й сам я скаржився що редколегія працює слабо, немає авторського активу. Сьогодні я не можу сказати, що наш редакційний портфель розпухає від матеріалів. Ні, але для випуску номера вони є завжди. Неучащі робітники постійно постають нас новою інформацією, в основу якої закладені факти і приклади з життя колективу, в результаті чого матеріали виходять цікавими.

Але для того, щоб це завжди було так, потрібно ма-

СИЛОЮ СЛОВА

ти постійних дописувачів. А їх треба знайти, надати допомогу, підказати, а часом і підштовхнути.

Підійшов я якось до К. Підтикана.

— Костянтин, — прошу, — розкажи, будь ласка, про свою бригаду.

— А що розказувати, — відповідає зніякочивши.

Я знаю, що не запитання ще не успіх, але початок вже є. Костянтин починає розповідати. Так народжується кореспонденція.

Буває, що постійний дописувач нашої стінки С. Кошова не завжди встигає оперативно виконувати замовлення редколегії. Приходиться часом нагадувати, що матеріал вкрай необхідний. І вона напише обов'язково. Також велику допомогу редколегії надають старший інструктор І. С. Чернецький, інструктор-перекладач Л. В. Савицька. Їх матеріали з задоволенням читають неучащі робітники. Завжди відгукується на наш прохання вчителів вечірньої середньої школи робітничої молоді В. Е. Ростянова і Л. І. Лисича. Написані ними кореспонденції підносять авторитет газети, зокрема серед робітників, що продовжують навчання в школі.

При організації і підготовці матеріалів до номеру

прагнемо, щоб в центрі уваги завжди була людина, з якої потрібно брати приклад. Сьогодні більшість неучащих робітників заводу об'єднані в бригади. І ось, описуючи про них, знімаємося і на окремих членах колективу. Даємо інформацію про передовиків виробництва. З одного боку — це оцінка громадськості про їх діяльність, з другого — прочитає таку інформацію молодий робітник і дізнається, що терміст високої кваліфікації О. М. Федоров колісь теж був малодосвідченим спеціалістом, а сьогодні працює по п'ятому розряду і заслужено носить почесне звання «Кращий за професією». Безумовно, такий матеріал несе не тільки пізнавальне, а й виховне значення.

Правильне художнє оформлення стінкиви має теж велике значення. У нас функцію художника виконує Н. Шевченко і, хочеться сказати, що непогано. Газета завжди виглядає по-новому, свіжою, привертає увагу читачів.

Звичайно, не буває і без недоліків. Вивісний номер і аж тоді побачиш, що літературне редагування культурне, або в якійсь замійці нечітко викладена думка, а

іноді сухими фактами і цифрами закрили героя кореспонденції. Наступного разу доводиться більш уважніше ставитися до матеріалів, щоб недопустити попередніх недоробок. Так ми стараємося зробити нашу газету живою і злободенною, щоб вона закликала рішуче діяти і вела вперед.

Велике значення для постійного поліпшення газети є огляди стінної преси. Цього року в травні місяці відбувся такий серед культзакладів Миколаївського об'єднання УТОГ. Але через погану організацію, на мій погляд, він пройшов на низькому рівні. На ньому не чути було справжньої критики і оцінки представлених газет. Члени журі поверхово зробили огляд стінкиви, в результаті чого їх оцінка була неоективною, суперечливою.

У майбутньому до таких заходів потрібно ставитися серйозніше, не забувати, що стінна преса — не тільки вихователем, але й активним помічником у виконанні поставлених перед колективом виробничих завдань.

А. ШКВАРЕНКО,
голова первинної організації УТОГ Чорноморського суднобудівного заводу.
м. Миколаїв.

Нині йому шістдесят і п'ять. За плечима довгі, складні життєві дороги. Вони назажди залишили про себе спогади — дві нещасливі випробувань і світлі дві шаста.

Ше двадцятиріччя в м хлопчиком Микола Венедиктович Калининський після важкої хвороби втратив слух. В п'ятнадцять — розпочався його трудовий шлях. Спочатку працював в колгоспі рідиного села Миколаївки Закарпатського району, що на Харківщині, а через рік юнака направили на навчання в один з університетських комбінатів для нечуючих міста Харкова, після закінчення якого став робітником пеху складурку. Потім знову навчання — в Київському індустріальному робфакі, але закінчити його не довелося: почалася Велика Вітчизняна війна.

працює одинадцять ударників комуністичної праці. Серед них токар-розточувальник М. З. Сєвєр, майстри «Золоті руки» В. П. Збурляк, В. Д. Кейдун. На Дошці Пошани портрет кавалера ордена Леніна токаря Л. П. Недева. По-ударному труляться і на Макіївському металургійному комбінаті імені С. М. Кірова члени УТОГ токаря В. М. Черников і В. П. Сергєєв, слюсар В. Г. Ковальов і обрубувальник А. А. Стариков та інші. Звання «Ударник XI п'ятирічки» присвоєно в'язальницям Донецького виробничого трикотажного об'єднання В. Г. Букарової, Т. Г. Лазаренко, Г. М. Біди.

Добросовісно труляться, вишукуючи високоякісну продукцію, нечуючі на Новокраматорському, Горлівському, Ждановському та інших машинобудівних заводах області.

Не відстають від них і члени УТОГ, які працюють в сільському господарстві. Так, на молочно-товарній

фермі № 3 колгоспу «Батьківщина» Велико-Новоселківського району ось вже більше десяти років працює дояркою Р. А. Мегельбей. Від кожної з 25 закріплених за нею корів вона надовоє значну кількість молока.

Сьогодні високе звання «Ударника комуністичної праці» посяг 1176 чоловік, а 388 членів Товариства борються за право крокувати з ними поруч. 264 нечуючих охоплено навчанням в школах комуністичної праці.

Серед нечуючих області проводиться велика ідейно-виховна та культурно-масова робота. Вагомих успіхів досягнуто у фізкультурі і спорті.

Обласний відділ УТОГ підтримує тісні зв'язки з спеціалістами-інтер'єрами і для слабочуючих. Їх випускників направляють на навчання в учбові заклади та на УВП Товариства.

За останні роки значно зріс і добробут нечуючих трудівників Донецьчини, що позитивно впливає на виробничі показники членів УТОГ. Вони разом з чучими активно перетворюють в життя рішення XXVII з'їзду КПРС і своєю невтомною працею готують свій зустрічі наступний з'їзд нашої партії.

Сьогодні комуніст М. В. Калининський на заслуженому відпочинку. Але кожен день його можна бачити серед молоді, на виробництві, в гуртожитках та Будинку культури УТОГ. Багатий досвід та знання ветерана допомагають молодим знаходити вірну стежку в житті і не зблукати з неї.

З. СЕЛЕЗНЬОВ.
Донецька область.

МАЙСТЕР ПЕНЗЛЯ

Будні Миколи Антоновича Андрюшенка завжди наповнені шастям творчості.

Ось вже більше тридцяти років працює він художником на Ждановській дільниці «Торгреклам». За високу професійну майстерність Миколи Антоновича присвоєна перша творча категорія. Серед товаришів користується високим авторитетом, а його роботи відзначаються високою якістю.

Вільний час М. А. Андрюшенко любить проводити на природі. І коли він буває на березі Азовського моря, ходить алеями парку чи вулицями міста, то завжди відкриває для себе нові мальовничі образи, що оживають потім у малюнках і пейзажах.

Оцінкою його роботи є медалі «За доблесну працю» і «Ветеран праці» та грамоти і подяки Донецького виробничо-рекламного комбінату.

Е. ЛАТИНЦЕВА.
Донецька область.

У бібліотеці Донецького будинку культури УТОГ завжди багато відвідувачів. Бо тут цікаво, говорять нечуючі.

Лекції, диспути, обговорення прочитаних книг — ось далеко не повний перелік заходів, які організовує для читачів колектив культурно-закладу.

На знімку: підготовка до диспуту.

Фото П. МІНДЕЛЯ.

ЧОРТКІВСЬКИЙ міжрайвідділ УТОГ, що на Тернопільщині, обслуговує нечуючих шести районів, де на обліку 752 члени Товариства. Із них 686 чоловік проживає в сільській місцевості.

ПІКЛУЄМОСЬ ПРО ЛЮДЕЙ

Одним з головних завдань в роботі міжрайвідділу є побутове обслуговування нечуючих трудівників та питання соціальної, трудової і слухової реабілітації членів Товариства. В цій роботі ми опираємося на допомогу сільських Рад народних депутатів, правління колгоспів, районних планових комісій, райсоцзабезів, професіонок, на території яких проживають, працюють і стоять на обліку члени УТОГ.

Також багато зроблено і в плані оздоровлення нечуючих. В санаторії «Маяк», що в Гусятинському районі, поліпшили своє здоров'я І. М. Козак і В. С. Пісанюк, в Будинку відпочинку «Сосновий бір» — Т. М. Давищенко, Є. М. Подольський, Н. П. Лейбенко, М. І. Шимків.

Таких прикладів можна навести ще більше. Вони красномовно говорять про те, що наша країна дає і піклується про здоров'я і побут інвалідів зі слуху.

На завершальному етапі одинадцяти п'ятирічки працівники міжрайвідділу докладають зусиль для поліпшення обслуговування членів Товариства і мобілізують їх на виконання державних завдань та взятих соціалістичних зобов'язань. Кіду зустрічі XXVII з'їзду КПРС.

М. КУБЧАК,
голова Чортківського міжрайвідділу УТОГ.
Тернопільська область.

ДРУЖНІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ

Останнім часом ми стали часто практикувати проведення різноманітних заходів спільно з нашими колегами з міста Балти. Так, наприклад, нещодавно група передовиків виробництва, ветеранів праці Котовська побувала у гостинних балтчан на дні колективного відпочинку «Разом дружна сім'я».

Серед них Н. В. Дорон, С. Н. Жиборт, А. В. Абакін.

Тут почули ми розповіді про кращих виробників трудових династій. Їм вручили грамоти, сувеніри. Учасники художньої самодіяльності порадували присутніх змістовною концертною програмою.

Найбільшим часом балтчани завітають до нас у гості.

В. ЛЕВИЩЕНКО,
голова Котовського МРВ УТОГ.
Одеська область.

У ГОСТЯХ — ВЕТЕРАНИ

В Стрийському будинку культури УТОГ в цей день було багаточисно, приїхали члени УТОГ — хлбороби з навколишніх сіл, прибули нечуючі робітники і робітниці з різних підприємств міста Стрия. Всі вони з усіх кінців району спішили на цікаву зустріч з ветеранами війни і праці: Клавдією Васильівною Вень, Антоніною Петрівною Гончаровою, Анатолієм Матвійовичем Тищенко, Василем Дмитровичем Гладиліном, Яковом Мойсейовичем Лейквіном та іншими, які розповіли нечуючим трудівникам про героїзм на фронтах Великої Вітчизняної війни і в тилу.

Члени УТОГ разом з Валентиною Володимирівною Романчук, перекладачем Софіїєю Миколаївною Магомєтовою сердечно подякували ветеранам, вручили їм квіти, сувеніри. На честь гостей було дано концерт.

На вечорі відпочинку переможцями конкурсів виїшли нечуючі Ганна Яворська, Михайло Михайлович, Катерина Левницька, Ігор Богданов, Василь Швабик, Василь Постоюк та інші, яким було вручено призи.

Р. ЗБОРІВСЬКИЙ.
Львівська область.

Успішно труляться в завершальному році одинадцятирічки швачка-мотористка Житомирського УВП Комсомолка Н. В. Ліберда. Вона також активний учасник художньої самодіяльності.

Фото І. ТОЛОЧКА.

СТРОКУ ДАВНОСТІ НЕ ІСНУЄ

Про ганебну діяльність українських буржуазних націоналістів написано багато. Але факт появи друком кожної нової статті ці книги, в яких тавертується огидна спілка «фашизм — жовто-блакитні найманці», ще раз підтверджує: людська пам'ять не в змозі забути бузувірських страхіть, що творили ці кати на тимчасово окупованих західноукраїнських землях. Це, зокрема, і є лейтмотивом нової повісті «Строку давності не існує» (видавництво ЦК ЛКСМУ «Молодь», 1984) лауреата республіканської премії імені Ярослава Галана, редактора обласної газети «Радянська Волинь» Полікарпа Шафети.

Прийшов для написання книги став судовий процес, який недавно відбувся на

Волині над колишніми окупіанськими бандитами Дуфанцем, Бубелюю і Рибачуком. Під час тимчасової окупації Волинської області ці зрадники Батьківщини добровільно приєднували гітлерівців. В їх руки по лікті в крові мирних громадян різних національностей, дітей, радянських активістів. На совість викінчених пелідів — повністю знищені села Воля Островецька і Кортелиці. Досягні нагадати, що звинувачувальний висновок проти колишніх головорізів складається з 278 машинописних сторінок. Сам перелік злочинів зайняв півтори години судового засідання. В повісті автор з властивою йому публіцистичною гостротою розповідає про жахливі злочини цієї трійці та їм подібних. При цьому досить вдало використовує

НОВІ ВИДАННЯ

в книзі відверті висловлювання фашистських і окупіанських верховодів, цитати з преси жовтоблакитників і в таємні новідомлення націоналістів своїм хазаям, проповіді і послання уніатських священників. З фактичних матеріалів яскраво простежується справжня суть ворогів українського народу. Вони самі себе викрадають. Ось, наприклад, що говоривось у програмі ОУН: «Треба крові — дамо море крові! Треба терору — доведемо його до пекельного кипіння... Не зупинимось перед вбивствами і грабінням...» І як би не викручавалась на суді різні дуфанці, бубеси й рибачуки, прощення їм немає.

жовто-блакитних недобитків, які сьогодні, уникнувши справедливої народної кари, пасуться на Заході у нових хазяїв, аби удостоїтися хоч якогось обідка з панського столу. Прикриваючись так званим строком давності, вони вступають у спілку з найреакційнішими силами сучасності, підтримують лівий ідеї президента США Р. Рейгана, співпрацюють з ізраїльськими сіоністами, що творять нечувані звірства в Лівані та Палестині. Скажано ж — обоє рябе.

Автор вміло оперує матеріалами сілства, висновками судовомедичної експертизи, довідками Волинського обласного архіву, новідомленнями радянської преси.

Книга волинського журналіста має чітку пропагандистську спрямованість, виконує політичну місію, неуприямність до ворожого нам ідеології.

М. ПОПІЛНЬОХ,
вчитель.

ФІЗКУЛЬТУРА І СПОРТ

БРАТИ ПЕТУХОВИ

Спорт став для них провідною зорею у житті, захопленням, яке дарує наснагу, ввічливість у своїх силах, жаждою творення.

Олександр і Віктор Петухови з самого дитинства захоплюються боротьбою. Вони пройшли школу таких відомих тренерів республіки, як А. А. Матюшенко, Р. С. Бабаян. Брати закінчили Одеський педагогічний інститут імені К. Д. Ушинського. Навчаючись, тренуючись, вони досягали добрих результатів, ставали неодноразовими чемпіонами Одеської області, призерами республіканських і всесоюзних турнірів. Вже у 1972 році виборили звання майстрів спорту СРСР та тренерів першої категорії. В той час брати організували секцію з боротьби самбо, а у 1973 році — з дзюдо.

З перших днів росла популярність спортивних секцій. Зростала також майстерність тренерів та їх підопечних. За п'ять років Олександр і Віктор Петухови підготували більш як 200 спортсменів-розрядників: 80 — першого розряду, 40 чоловік стали кандидатами у майстри спорту, 12 — майстрами спорту СРСР.

В історію розвитку спорту вписали славі сторінки В. Рухладзе, нині майстер спорту міжнародного класу, І. Черчес, О. Печерський, О. Базаров, Г. Пошали. Успішно виступають борці В. Степанов, В. Зелений, Г. Царьов — всі вихованці Одеської секції дзюдо.

У 1984 році у Москві відбувся перший особисто командний чемпіонат глухих з дзюдоїстів СРСР. Його учасниками були одеські борці В. Зелений, О. Печерський, Г. Пошали, О. Базаров, В. Степанов. Всі вони показали зразки витримки, мужності, стали чемпіонами. Це був справжній триумф одеських борців, їх тренерів — братів Петухових.

Вони і сьогодні сповна віддаються своїй улюбленій справі, готують молоддь для переможних поєдинків на килимі. Секцію боротьби регулярно відвідує близько 30 юнаків — учнів спецшкіл-інтернатів № 91 та 97.

Ю. ГЕР.
м. Одеса.

ЦЬОГО року у видавництвах «Молодая гвардия» вийшов з друку збірник літературно-художніх і публіцистичних творів «Парус», в якому під рубрикою «Золоте слово» надруковано уривки з листів видатного російського письменника Миколи Васильовича Гоголя сестрам і, зокрема, до молодшої сестри Ольги Василівни, яка в дитинстві втратила слух і залишилася глухою на все життя.

Про один з цих листів і піде нижче мова.

Виховна сила особистого впливу письменника відбилась особливо на долі його сестри Ольги. Це відчувається, коли читаєш епістолярну спадщину М. В. Гоголя, що складається з п'яти томів. Ольга Василівна з любов'ю і повагою читала і перечитувала листи брата, які були адресовані матері і сестрам. Ці листи є джерелом мудрості і добра.

Листи великого Гоголя до Ольги Василівни пройняті теплом, любов'ю, турботою, занепокоєнням, вчительством і бідлю. «Останній скарб» — стоїть напис Ольги Гоголь на останньому листі.

Ведучи мову про листування М. В. Гоголя, хочеться звернути увагу на цікаву історію листа письменника до сестри Ольги, датованого 20 січня 1847 року. Тоді Гоголь прийняв рішення вирушити в Малу Азію до «святих місць», сподіваючись, що подорож поверне йому фізичні і творчі сили. Ця звістка про мандрівку, пов'язану з багатьма труднощами і небезпекною, перелякала матір і старших сестер, і вони намагалися від-

говорити Гоголя від «самовбивчого» паломництва. Іншою була реакція Ольги, яка з благоговінням ставилась до брата. Вона лише йому в грудні 1846 року густим малорозбірливим дрібним почерком на тонкому цигарковому папері лист, який вважали назавжди втраченим і який був не так давно знайдений у відділі письмових джерел Державного Історичного музею в Москві разом з іншими маловідомими листами.

Ось що вона пише братові: «Незрівнянний Брате

ла, скільки б ви мені настанов дали. Дай, боже, щоб ви благополучно повернулися в наш край, ви б нам розповіли, як там...»

Я раніше те робила, що ви писали, — широко приймаю гостей, та тільки ділитися не можу з бідними, бо я не маю своєї влади, але тепер я постараюся ділитися з бідними, коли мені матінка і татусь подарують на іменині гроші...»

Далі сестра повідомляє, що «Я їздила лікуватися від глухоти і не застала лікаря... А тепер я знову по-

Прочитавши лист сестри, яка була на 16 років молодша від брата, Микола Васильович з радістю переконалися, що знайшов у сім'ї близьку людину, котра готова відітнути в житті ті високі моральні принципи, які він даремно намагався прищепити старшим сестрам, — доброту, прагнення до удосконалення, любов до праці і трудового народу. На цей лист Гоголь відповів Ользі з Неаполя 20 січня 1847 року. Він підкреслив, що йому особливо приємно писати «добрій сестрі» Ользі, що

ки її, не поспішаючи, — і ти побачиш, що можна допомогти долі її... Ти вже почала робити деякі приготування до цього: ти не зневажила мої слова і прохання розвинувати будь-яку людину і пізнати її. Ти будеш відітнути ще більше не робити і через те ще більше позайомитися з душею людини взагалі, отже, набереши сил допомогти самій душі її... Якщо будеш лікувати кого-небудь, лікуй у той же час і душу його, і лікування твоє буде суто цілющим».

Микола Васильович весь час надсилав сестрі не тільки книги і гроші для придбання ліків і для роздачі їх тим, хто цього потребує, але й медичні посібники, які давали Ользі Василівні можливість самовідданно лікувати сусідів — селян, що були позбавлені медичної допомоги. Ольга Василівна розвинувала у людей якими народними засобами лікувати хворих, збирала лікарські рослини. Вона здобула в окрузі славу «хорошої лікарки» вносячи у свою працю душевну теплоту і цілеспрямованість, виховану братом. Селяни О. В. Гоголь лікувала аж до самої своєї смерті, і навіть в передсмертний час давала розпорядження про те, які ліки дати хворим, котрі приходили до неї за допомогою.

Так, протягом 60 років, часом в нестерпних умовах, відмовляла Ольга Василівна Гоголь гуманні заповіді свого великого брата.

В. САКУН,
сурдопедагог Полтавської спецшколи-інтернату для глухих дітей.

ДЖЕРЕЛО МУДРОСТІ І ДОБРА

... Чи буду я щасливою, щоб швидше вас побачити цілком здоровим і спокійним? Мені страшно подумати, в яку далину ви їдете. Коли б хоч переїзд був хорошиш; я уявляю, скільки ви будете терпіти в дорозі. Відтоді, як я приїхала з Києва, я зовсім змінилася, мене майже ніхто не впізнає... Сестри пропонують мені різні повісті прочитати і розповідають, які цікаві вони, але я тим відмовляюсь, що мені ніколи, багато роботи перед святами... З яким нестерпінням я чекаю книги, яку ви нам посилаете. Як добре ви зробили, що звели чотири примірники надіслати, а то б мені не дісталося, а б менша.

Як мені приємно, що я можу з вами відверто говорити, як добре було б, якби особисто з вами розмовля-

вина чекати весни, і так нестерпно бути глухою!...

У своєму листі Ольга розповіла брату, як вона борється зі своєю «проклятою ліною», як старається підбадьорити і підтримати ображених життям людей, описує негідну поведінку сусідь-помішків. Закінчується лист словами: «Пішіть до нас частіше, в яких місяцях ви перебуваєте, щоб матінка заспокоїти. Вона дуже вже сумує і плаче за вами, вона непокотіється, що ви, можливо, будете їздити: цього я й сама боюсь... До побачення, безцінний братику... При ньому залишаюся слухняна ваша сестра Ольга Гоголь».

Такий текст цього щиро-сердечного, відвертого, не зовсім грамотного листа, який наведено у скороченому вигляді.

лист її, «як він не простий сам по собі, але «проявляти тим спокоєм і тією твердістю «воли», якої він «не знайшов в інших». «Від того і не збентежилась ти так легкодушно і нерозумно, а побачила одна справу в справжньому стані. Тому і любов до тебе в мене поселилась тепер родинна, і мені здається, ніби ти справді моя рідна сестра». Далі Гоголь писав Ользі: «Подивися тебе чекають на кожному кроці, подивися тільки навколо себе. Багато у вашому сусідстві перебуває людей в пияцтві, буйстві, розпусті всякого роду і над Губають безпоровотно своєї душі, — і «немає людини, яка б пожаліла їх...» «Пізнай тільки душу людини, — наподегливо повторював Гоголь, — увійди тільки добре в обстановку її життя, роздивись тіль-

ЗУСТРІЧІ ПЕРЕРОСТАЮТЬ У СВАТІ

У колективах лечуючих трудівників Одеси вже давно існує добра традиція — обмінюватися виступами художньої самодіяльності з членами товариств інших міст і республік. Тут добре пам'ятають концерти аматорів сцени Москви, Ленінграда, Баку, Омська, Свердловська, Мінська, Тбілісі. В свою чергу одесити побували в Кишиневі, Єревані, Ленінграді, Тбілісі, Львові, Брянську, Таллінні.

А днями Одеський будинок культури приймав гостей з міста Тарту Естонської РСР. В репертуарі концертної програми були танці народів Прибалтики: «Дідусева полька», «Весільний танець», латиський парний танець, литовський танець «Зустрічі» та інші. Ест-

радний колектив показав пантоміми «Вудіця», «Автобіль», «З квітами в гості», «В кіно», «На роботі». Їх майстерно виконали Валерій Храбров, Ганна Соо-ник, Хельдор Пееп, Лембіт Оалікові та інші.

— У нашому місті, — розповіла при зустрічі директор клубу ЕСТОГ Мильвія Яніва Копель, — проживає 380 членів Товариства. Вони працюють в швейному і меблевому цехах УВП та на державних підприємствах. У вільний час багато з них прилучається до художньої самодіяльності. Минулого місяця ми брали участь у святі пісні, що проходило в місті. Успіху на сцені наших аматорів сприяє майстерність керівників гуртків хореографії — Пеет Хельї Ансіви, естради — Аруміе Херм, пантоміми — Картус Маті Мартиновичу. У соціалістичному змаганні серед культзакладів республіки в першому півріччі цього року ми зайняли перше місце, за що нам Центральне правління ЕСТОГ організувало поїздку до міста-героя Одеси.

Зустріч з естонськими Товаришами вплилася у справжнє свято дружби між двома братніми народами. Господарі і гості обмінялися пам'ятними сувенірами. Друзі з Тарту запросили одеситів відвідати їх місто і виступити теж з концертом художньої самодіяльності. Зі словами подяки на адресу гостей виступила голова об'єднання УТОГ В. І. Семенова.

І. ЗАРІЧАНСЬКИЙ,
м. Одеса.

Наталія Мордаєвич — швачка Житомирського міськпобуткомбінату — своє дозвілля присвячує аматорській сцені. Вона — серед провідних артисток народного театру.

Фото І. ТОЛОЧКА.

ПОРАДИ ДОМОГОСПОДАРКАМ ЯК СОЛИТИ ГРИБИ

Розпочався грибний сезон. Дбайливі господарі повинні знати як заготовити гриби про запас.

Є три способи соління грибів: для рижиків — сирий, для груздів і вовнянок — холодний з попереднім вимочуванням, для всіх інших видів — гарячий сподом.

Свіжозібрані рижики відбирають і старанно мнуть. Коли вода стече, їх укладають в джецю шапочками вниз, шаром 5-6 см і кожен шар пересипають сухою сіллю (на 1 кг рижиків 50 гр. солі). Наповнені джечки накривають дерев'яним кружком, а на нього кладуть легкий гніт. Через кілька днів, коли рижики ося-

дуть і дадуть сік, у джечку додають свіжих рижиків і відповідну кількість солі. Грузді теж відбирають і мнуть, а потім укладають в посуд з подвійним решістчастим дном і заливають водою. Зверху накривають чистим рушником і дерев'яним кружком, на який кладуть легкий гніт, щоб грузді не спливали.

Вимочування триває 8-10 годин у прохолодному приміщенні. Гіркоти можна позбутися бланшуванням у кип'ячій підсоленій воді (1-2-процентному розчині) протягом 5-8 хвилин, знімаючи піну. Бланшовані грузді викладають на решето, щоб стекла вода і вони охолонули. Потім засолюють

так само, як і рижики. Для гарячого засолу гриби сортують і чистять. У білих грибах, підберезників обрізують корінці і солять окремо від шапочок. Підготовлені гриби мнуть у холодній воді.

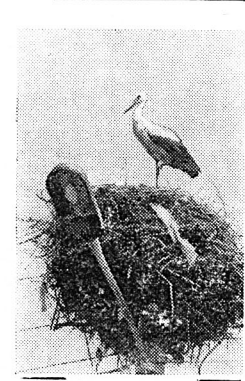
Валуги вимочують 2-3 доби, змінюючи воду 2-3 рази на день. На кілограм грибів кладуть 2 столові ложки солі, 1-2 лаврових листків, 5-6 горошин запашного перцю, 4-5 зерен гвоздики.

Варять гриби так: у кастрюлю на кілограм грибів наливають півсклянки води і кладуть сіль. Коли вода закипить, кладуть гриби. Щоб вони не підгоріли, помішують дерев'яною ложкою. Коли вода закипить

знову, знімають піну, кладуть у гриби лаврове листя, перець, гвоздику. З моменту закипання білі гриби, червоноколпачі, підберезники варять 25 хвилин, валуги — 20, вовнянки і сирожки — 15 хвилин. Гриби готові, коли вони осіли на дно. Після цього їх перелявають у посуд шаром 10-15 см, для швидкого охолодження, а потім розливають разом з розсалом у банки або джечки і закривають.

Розсіл має становити п'яту частину до ваги грибів. Гриби будуть готові до вживання через місяць. Зберігати їх краще при температурі 1-3 градуси тепла. При температурі вище 10 градусів гриби псується.

В. о. редактора
А. ДВІРКОВИЙ

Дім з виходами. Фотоетюд Ю. Ільєнка.

ИНДЕКС
60981

«НАША ЖИЗНЬ» — орган Центрального правління Українського об'єднання глухих

Наша адреса: 252005, Київ-5, вул. Червоноармійська, 74
редакція газети «Наше життя», Телефон 27-21-80